

[Nielsen-Man.]

faar Pladser, hvor de lærer legemligt Arbejde, nogle faa bliver Landvæsenselever, væsentlig paa større Gaarde, men Lejlighed til at lære Bondebrug saaledes, at Teori og Praksis gaar Haand i Haand under en fremadskridende Undervisning, synes jeg vi savner her. Det er muligt, man kan bygge det op efter samme Mønster, som Landhusholdningsselskabet gennem mange Aar har praktiseret paa større Gaarde, men det burde da være i Bondebrug, i middelstore Brug. En saadan gennemført Læretid synes jeg Lovgivningsmagten burde præmiere, dels ved større Tilskud til Ophold paa Landbrugsskoler, dels ved Favorisering med Hensyn til Statshusmandsbrug og billige Laan til Etablering. Et Problem som det, jeg her peger paa, kan med fuld Ret siges at være en integrerende Del af Spørgsmaalet om Besiddelsesforholdene for Landbrugsejendomme og at falde ind under denne Lovs Rammer. Alle disse Spørgsmaal forekommer det mig burde underkastes en virkelig grundig og saglig Undersøgelse. Jeg skal ikke opfordre den højtærede Minister til at nedsætte et Udvalg eller en Kommission til Undersøgelse af disse Spørgsmaal, men jeg synes, de trænger sig saa stærkt paa, at man meget vel kunde forsøge at tage samtlige de herhenhørende Forhold op til en virkelig fordomsfri Undersøgelse og saa eventuelt udarbejde de Lovforslag, som kunde blive Følgen af en saadan Undersøgelse. Jeg skal i hvert Fald tillade mig at henstille til den højtærede Indenrigsminister at tage § 1, Stk. 4, ud af Lovforslaget og saa, hvis det maa anses for ønskeligt, nedsætte et Udvalg eller en Kommission til at gennemgaa hele Spørgsmaalet. Saa kan Lovgivningsmagten senere tage Standpunkt til det, der kommer ud af en saadan Undersøgelse.

Indenrigsministeren (Jørgen Jørgensen):

Jeg tror ikke, det ærede Medlem Hr. Nielsen-Man talte paa en ret stor Del af det danske Landbrugs Vegne med de Udtalelser, der her kom frem. Jeg synes, det er en for kortsynet Betragtning at sige, at det er egentlig meget tilfredsstillende, at Folk med de mange Penge inde fra Byerne køber Ejendomme, og saa kan Landboernes Børn faa Lov til at være Bestyrere. Det er egentlig ikke den Udvikling, vi har tænkt os for Landboungdommen, at Bøndernes Børn, der er opvokset med det for Øje at blive selvstændige Landbrugere, skulde være Bestyrere for nogle Pengemænd, der i en

given Situation ansaa det for formaals-tjenligt at anbringe deres Kapital i Landbrugsejendomme. De Perspektiver tror jeg ikke vil tilfredsstille den Del af den danske Ungdom, som vi kan regne med skal fortsætte Landbruget i Fremtiden. Hvis det ikke havde andre Konsekvenser, end at den paagældende Rigmand anbragte sin Kapital og fik gennemført Forbedringer paa Ejendommen, som kunde være til Nytte for den næste Afløser, der fik denne Ejendom, var det endda ikke saa slemt; men dette, at der melder sig Købere til Landbrugsejendomme, som ikke køber dem under Hensyn til Erhvervets Forrentningsmuligheder, men for at placere deres Penge, deres Kapital bedre, end det for Tiden er muligt at placere den andre Steder, det paafører de Folk, der naturligt er Købere af Landbrugsejendomme, en Konkurrence, som er urimelig og usund, og det fører til, at de unge, der normalt skal i Vej, og som ikke har den Kapital bag sig, som de paagældende Folk inde fra Byerne har, maa betale deres Ejendomme med en Pris, som slet ikke staar i rimeligt Forhold til Landbrugets Forrentningsmuligheder, og en Pris, som, den Dag da Prisfaldet kommer, uvægerligt vil føre til Forhold i Landbruget som dem, vi for nylig har oplevet, og som vi i vort Slægtled, der har set, hvor ulykkelige de var, nødig skulde se gentage sig. Jeg ved heller ikke, hvor meget der kan indvendes imod, at man stiller det Krav til den, der vil erhverve en Landbrugsejendom, at han skal have en vis Tilknytning til dette Erhverv.

Jeg ved for øvrigt ikke, hvor mange Erhverv man her i Landet uden videre kan gaa ind i uden at have nogen Tilknytning til dem i Forvejen. Jeg tror, at det ærede Medlem adskillige Steder vil støde paa, at der stilles Betingelser i Retning af Uddannelse og Tilknytning til det, man skal arbejde med, og derfor tror jeg slet ikke, man skal have saa mange Bekymringer for, hvilke Konsekvenser disse Bestemmelser vil faa.

Hvis vi ikke gennem Tiderne havde haft Regler, der i økonomisk svingende Perioder havde sikret det danske Landbrug under en eller anden Form, skiftende til de forskellige Tider, havde dansk Landbrug i Dag ikke set ud, som det gør. Naar vi i Danmark har kunnet bevare det Forhold med Hensyn til Brugsstørrelser, at det mellemstore Landbrug saa afgjort dominerer i det samlede Billede af dansk Landbrug, har det kun været muligt, fordi man gennem Forbud har sikret dette i forskellige Perioder, hvor